МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УХВАЛЕНО
Вченою радою ХНМУ
протокол від 29.10.2026 №10

Введено в дію
наказом ХНМУ
від 30.10.2026 № 234

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ
У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Погоджено
Науковим товариством студентів,
аспірантів, докторантів
та молодих вчених ХНМУ
протокол №7 від 27.10.2026

1. Загальні положення

1.1. Положення про вибіркові дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Харківському національному медичному університеті (далі – Положення) регулює порядок, процедуру, строки та правила формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом реалізації права на вільний вибір освітніх компонентів (вибіркових дисциплін) здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня у Харківському національному медичному університеті (далі – ХНМУ).

1.2. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про академічну доброчесність», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187, Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 р. № 686, Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 р. № 130, Стандартів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, Статуту ХНМУ та інших чинних нормативно-правових актів України у сфері вищої освіти і відповідних внутрішніх нормативних актів.

1.3. Усі терміни у цьому Положенні вживаються у значеннях, визначених законодавством України у галузі освіти та іншими внутрішніми нормативними актами.

1.4. Головним завданням процедури вільного вибору освітніх компонентів є забезпечення академічних прав і свобод здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – здобувачів), дотримання принципів студентоцентрованого навчання, запобігання будь-яким проявам адміністративного примусу чи конфлікту інтересів під час формування індивідуального плану підготовки, а також забезпечення прозорості освітнього процесу у ХНМУ.

1.5. Процедура вибору навчальних дисциплін базується на принципах верховенства права, автономії ЗВО, академічної доброчесності, студентоцентризму, демократичності, гласності, рівного доступу та свідомого поінформованого вибору.

1.6. Здобувачі очної (денної) та заочної форм здобуття вищої освіти, а також особи, які здобувають ступінь доктора філософії поза аспірантурою, мають гарантоване право на вільний вибір навчальних дисциплін в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених відповідною освітньо-науковою програмою (далі – ОНП) (не менше ніж 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання).

1.7. Для планування та організації навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який формується на підставі навчального плану відповідної освітньої програми за спеціальністю та обраних здобувачами із затвердженого переліку вибіркових дисциплін.

1.8. Вивчення вибіркових дисциплін здобувачами в Харківському національному медичному університеті проводиться згідно з Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Харківському національному медичному університеті.

1.9. Усі зміни та доповнення до даного Положення ухвалюються Вченою радою ХНМУ та вносяться шляхом видання наказу ректора університету про внесення та затвердження відповідних змін або підготовки (розробки) нової редакції Положення.

1.10. З моменту затвердження в установленому порядку нової редакції Положення про вибіркові дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Харківському національному медичному університеті, попереднє втрачає чинність.

2. Порядок вибору здобувачами вибіркових дисциплін

2.1. Для здобувачів на увесь період навчання складається індивідуальний план підготовки в аспірантурі або поза аспірантурою, який формується на основі освітньо-наукових програм за спеціальністю та відповідних навчальних планів. Зміни до індивідуального плану підготовки затверджуються Вченою радою ХНМУ.

2.2. Індивідуальний план підготовки містить перелік обов’язкових та вибіркових освітніх компонентів.

2.3. Здобувачі мають право обирати вибіркові дисципліни з переліку вибіркових освітніх компонентів ОНП, за якою вони навчаються, а також освітні компоненти, що пропонуються для інших освітніх програм та рівнів вищої освіти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ХНМУ.

2.4. Право вибору освітніх компонентів надається кожному здобувачеві незалежно від форми здобуття освіти. Кількість вибіркових дисциплін, кількість кредитів на їх вивчення, форми контролю визначаються освітньо-науковою програмою та фіксуються в індивідуальному плані підготовки.

2.5. Відділ аспірантури, докторантури і клінічної ординатури протягом місяця з дати зарахування до аспірантури при складанні індивідуального плану підготовки в аспірантурі (поза аспірантурою) ознайомлює здобувачів першого року навчання з оприлюдненими на офіційному вебсайті ХНМУ переліком обов’язкових та вибіркових дисциплін і їх силабусами.

2.6. Здобувачі обирають вибіркові дисципліни на увесь період навчання на добровільній основі шляхом подання заяви особисто у письмовій або в електронній формі через корпоративну електронну пошту або систему електронного документообігу університету з накладанням кваліфікованого електронного підпису (КЕП) за затвердженим зразком (додаток). Обрані здобувачем дисципліни вносяться до його індивідуального плану.

Індивідуальний план підписується здобувачем та науковим керівником, який здійснює консультативний супровід без права обмеження вільного вибору здобувача.

2.7. Впродовж двох місяців з дня зарахування здобувача до ХНМУ Вчена рада університету затверджує індивідуальні плани підготовки, що містять перелік вибіркових дисциплін.

2.8. Перелік вибіркових дисциплін аналізується й оновлюється при перегляді освітньо-наукових програм і навчальних планів відповідно до Положення про запровадження освітніх програм у ХНМУ за участю здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів з урахуванням результатів опитування здобувачів.

2.9. У разі поновлення, переведення здобувача перезарахування вибіркових дисциплін проводиться на підставі академічної довідки за поданням гаранта освітньо-наукової програми та рішення Вченої ради ХНМУ, відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Харківському національному медичному університеті.

2.10. Здобувачам можуть перезараховуватися кредити за вибірковими дисциплінами, прослуханими в інших закладах вищої освіти в рамках програм академічної мобільності, а також визнаватися результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти у встановленому законодавством порядку.

2.11. Для вивчення обраних вибіркових дисциплін формуються академічні (зокрема зведені міжспеціальні) групи чисельністю від 1 до 15 здобувачів.

2.12. Здобувач має право змінити обрану вибіркову дисципліну за вмотивованою заявою, поданою до відділу аспірантури, докторантури і клінічної ординатури до початку відповідного семестру або впродовж першого тижня викладання дисципліни, із затвердженням змін до індивідуального плану підготовки Вченою радою ХНМУ.

Проректор з наукової роботи ХНМУ Оксана НАКОНЕЧНА

Додаток
до Положення про вибіркові дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ХНМУ

Проректору з наукової роботи ХНМУ
_____
(вчене звання, прізвище та ініціал(и))
Здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії
_____
(прізвище, ім'я та по батькові (за наявності))
спеціальність: _____
освітньо-наукова програма
_____
(шифр та назва освітньо-наукової програми)
рік навчання: _____
форма здобуття освіти: _____

ЗАЯВА

Відповідно до п. 15 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» та Положення про вибіркові дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ХНМУ прошу включити до мого індивідуального плану підготовки такі вибіркові навчальні дисципліни:

1. _____ на 202__ / 202__ навчальний рік
(повна назва дисципліни)
2. _____ на 202__ / 202__ навчальний рік
(повна назва дисципліни)
3. _____ на 202__ / 202__ навчальний рік
(повна назва дисципліни)
4. _____ на 202__ / 202__ навчальний рік
(повна назва дисципліни)

«__» _____ 202_ р. _____ (*Ім'я ПРІЗВИЩЕ*)
(особистий підпис або КЕП)

ПОГОДЖЕНО (у разі вибору дисципліни з іншої освітньої програми / рівня освіти або зміни дисципліни):
Гарант ОНП

_____
(підпис, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
Завідувач відділу аспірантури, докторантури і клінічної ординатури

_____
(підпис, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)